

Nr 49.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående efterskänkande av staten tilldömd ersättning för släckningskostnad vid skogsbrand; given Stockholms slott den 8 februari 1952.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över inrikesärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro,
enligt Dess nådiga beslut:

BERTIL.

Gunnar Hedlund.

Utdrag av protokollet över inrikesärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 8 februari 1952.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden SKÖLD, DANIELSON, ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, LINGMAN, NORUP, HEDLUND, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anmäler chefen för inrikesdepartementet, statsrådet Hedlund, fråga om efterskänkande av staten tilldömd ersättning för släckningskostnad vid skogsbrand samt anför.

Föreliggande framställning m. m.

Genom en den 31 oktober 1950 av Västmanlands östra domsagas häradsrätt meddelad dom, vilken sedermera vunnit laga kraft, fälldes chauffören Sven Olof Andersson, byggnadsarbetaren Sven Olov Stahlén och lantbrukarbådan Bihang till riksdagens protokoll 1952. 1 saml. Nr 49.

ren Sune Larsson till ansvar för allmänfarlig vårdslöshet, när de gjort sig skyldiga till ovarsamhet med eld och därigenom vållat skogsbrand. De åtalade förpliktades därjämte bl. a. att solidariskt ersätta statsverket kostnaden för släckning av skogsbranden med 729 kronor.

I en den 30 december 1950 dagtecknad skrift ha Andersson, Stahlén och Larsson anhållit att bliva befriade från nämnda ersättningsskyldighet. Såsom skäl för sin anhållan ha de åberopat, att högsta domstolen genom dom i december 1950 befriat en jordbruksarbetare från honom av under rätt ålagd skyldighet att ersätta kostnader för släckning i skogsbrand, som han vållat.

I sistnämnda dom uttalade högsta domstolen, att statens och kommunernas skyldighet att ansvara för brandsläckning måste anses vara av sådan natur, att kostnaden för dess fullgörande icke utan stöd av lag kunde återkrävas av den som vållat branden.

Yttranden.

Yttranden över den gjorda framställningen ha avgivits av länsstyrelsen i Västmanlands län, riksbrandinspektören, justitiekanslersämbetet och statskontoret.

Länsstyrelsen i Västmanlands län upplyser, att de i ansökningen omförmälda kostnaderna 729 kronor avse ersättning, som länsstyrelsen utbetalat dels till brandstyrelsen i Nora socken för Tärnsjö brandkårs medverkan vid släckning av skogsbranden och dels till brandkåren för enskilda personers deltagande i släckningsarbetet. Länsstyrelsen vill med hänsyn till innehållet i högsta domstolens åberopade dom icke motsätta sig, att den utdömda skadeersättningen till statsverket efterskänkes.

Riksbrandinspektören tillstyrker likaledes framställningen.

Justitiekanslersämbetet anför, att det i och för sig ter sig mindre tilltalande att utkräva en staten tilldömd ersättning för skada av sådant slag, som enligt numera föreliggande dom från högsta domstolen ej berättigar staten till gottgörelse. Emellertid torde en uppfattning motsatt den, som kommit till uttryck i högsta domstolens dom, ingalunda te sig främmande för rättskänslan. Följaktligen lär det icke i och för sig kunna anses stötande, att sökandena gälda släckningskostnaden. Då dessutom med hänsyn till konsekvenserna varsamhet bör iakttagas vid efterskänkande av skadestånd, som ålagts genom lagakraftgående dom, finner sig justitiekanslersämbetet höra avstyrka framställningen.

Statskontoret anser med hänsyn till innehållet i högsta domstolens dom skäl föreligga för efterskänkande i förevarande fall av det utdömda skadeståndet. Ett utkrävande av ersättningsbeloppet torde nämligen under förhandenvarande omständigheter komma att uppfattas såsom en skärpning av det bötesstraff, som ådömts sökandena.

Departementschefen.

Av utredningen i ärendet framgår, att tre personer genom en av häradsrätt medelad dom ålagts att solidariskt ersätta staten kostnaderna för släckning av en skogsbrand, som de varit vållande till. En tid efter det att domen vunnit laga kraft har genom en dom i högsta domstolen i ett annat mål fastslagits, att kostnaden för brandsläckning icke utan stöd av lag kan återkrävas från den, som vållat branden. Med åberopande av detta prejudikat ha förutnämnda tre personer hemställt att bliva befriade från den skyldighet att ersätta släckningskostnaderna, som häradsrätten ålagt dem. Enligt min mening vore det obilligt att nu av ifrågavarande personer — vilka ännu icke betalat någon del av ersättningen — utkräva denna, sedan det genom en dom i högsta instans fastställts, att staten ej är berättigad till sådan gottgörelse. I likhet med statskontoret anser jag därför, att det utdömda ersättningsbeloppet bör efterskänkas.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva att den staten genom Västmanlands östra domsagas häradsrätts dom den 31 oktober 1950 tilldömda ersättningen för eldsläckningskostnad om 729 kronor efterskänkes.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Åke W. Fornwall.